

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Александър Стамболийски", № 17, тел.: 02/9400900; факс: 02/9818145;
дежурен тел.: 02/9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: www.mc.government.bg

Рег. №... 33-00-353 / 24-08-2018

УВЕДОМЛЕНИЕ по чл. 66 от АПК

На основание чл. 66 от Административнопроцесуалния кодекс, Министерство на културата уведомява заинтересованите лица, че във връзка с предложение от директора на Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) открива производство по издаване на общ административен акт за **предоставяне на статут на църква „Св. Параскева“**, идентификатор 07702.501.1534, гр. Бяла Слатина, общ. Бяла Слатина, обл. Враца, с класификация на архитектурно-строителна и художествена недвижима културна ценност от Новото време, с категория „местно значение“.

Мотиви за издаване на акта:

С писмо от НИНКН с вх. № 33-00-353/11.05.2018 г. за обекта е предложен статут със следните мотиви:

Въпреки че първоначалната концепция на храма е частично изменена, има достатъчно данни за обратимост на повечето негативни намеси през годините като по-късно поставените настилки в интериор, закачените по фасадите осветителни тела и др.

Храмът въздейства с раздвижените фасади. Впечатление прави прецизно обработената каменна зидария, съчетаваща конвексно-конкавни фризове и корнизи, декоративни обработени колони, железните решетки по прозорците. Главният вход е тържествено подчертан с масивна кобилична арка, стъпваща на каменни колони с развити бази и капители. Макар и по-късна стъклописта хармонично допълва цялостния облик.

Камбанарията въздейства монументално с прецизния си каменен градеж. Тя е канонично обоснована е в хармония с архитектурно-художествения облик на храма. Заедно те са образец за майсторско боравене с камъка като строителен материал и средство за постигане на богат пластично-художествен образ.

Непосредствената среда на обекта благоприятства експонирането му и е наситена с елементи, които въздействат единно с храма.

Сключеното застрояване по северната имотна граница има тясна функционална връзка с храма. Доказателство за водене на активен духовен живот и поддържане на духовно-просветните нужди на обществото.

Макар и строен след Освобождението, храмът е изграден в духа на възрожденската църковна архитектура и се явява като мост между старата традиция и съвременните похвати. Има високи индивидуални качества като представител на православните храмове, строени през Новото време. Културно-историческата стойност е висока, като храмът е играл решителна роля за запазване на православния елемент в региона. Функцията му не е променяна през годините. Внедряването на музейна сбирка в емпорията допълва културно-просветната му дейност и съхранява историята на града.

Интериорът е богат в обемно-пространствено отношение и въздейства със своите пропорции и заоблени форми. Всички елементи са хармонично съчетани и въздействат единно.

Оригиналният иконостас от храма не е достигнал до наше време. От него са запазени 7 броя икони, експонирани в емпорията на храма, както и една от рипидите и разпятието от венчилката. Живописата е дело на тревненски майстори, работена през 1885 г. През 1938 г. иконостасът е подменен с нов – с богата дърворезбена украса. Иконостасът е работен в комплект с иконите, аналой, владишки трон и стасиди. Дърворезбата е работена от един майстор. Иконите са академични, дело на софийски майстор, който е оставил инициалните си - Р.М. Всички елементи на художественото оформление, привнесени в храма през 1938 г. са работени по едно и също време, мислени и създадени са специално за храма. Те са изработени в духа на новата академична стилистика, актуална за художествените търсения от периода.

Предложени са следните режими за опазване:

А. Териториален обхват:

1. Териториалният обхват на НКЦ е в границите на УПИ с идентификатор 07702.501.1534 от действащ кадастрален план на гр. Бяла Слатина, общ. Бяла Слатина, обл. Враца, Заповед за одобрение на КККР № РД-18-267/25.08.2017 г. на изпълнителен директор на Агенцията по геодезия, картография и кадастър.
2. Териториален обхват на охранителната зона на НКЦ: Няма необходимост от охранителна зона, тъй като устройствената среда е вече изградена, а самият имот на църквата с обширен двор действа като охранителна зона.

Б. Предписания за опазване:

1. Изисква се:

- Да се изготви експертиза за състоянието на зидовете и сводовете в източната част на храма.
- Консервация, реставрация и експониране на храма и на елементите с архитектурна и художествена стойност: иконостас, икони, стенописи, мозайка на патронна ниша, църковна утвар, дървени врати, дюшеме, метална дограма със стъклопис, решетки по прозорци, и пр.
- Не се допуска привнасянето в интериора на храма на нова църковна утвар, обзавеждане, аксесоари и декорации, които не са част от автентичния му вид. Не се допуска привнасяне на нови икони на иконостаса и проскинитарииите.
 - Възстановяване на променени автентични характеристики:
 - * възстановяване на липсващи елементи от металните решетки по прозорците;
 - * премахване на осветителни тела и елементи от електрическата система, закачени по фасадите;
 - * премахване на по-късно дюшеме, наковано върху оригиналното;
 - * премахване на по-късни плочки от стълбата към емпорията;
 - * консервация, реставрация и експониране в интериора на храма на разпятие от венчилката на стария иконостас, открита в допълващото застрояване;
 - * консервация, реставрация и експониране в интериора на храма на свещник и други елементи от оригиналната църковна утвар, открити в камбанарията.
- Отоплението на храма да се извършва с уреди, които не отделят във въздуха сажди и твърди частици и не могат да увредят целостта на стенописите или други обекти с художествена стойност. При монтиране на цялостна инсталация, тя да се изпълни по начин, който не е в разрез с архитектурно-художествените качества на храма и не пречи на възприемането на елементите с такава стойност.
 - Палене на свещи само от чист пчелен восък.
 - Консервация, реставрация и експониране на камбанарията с камбаната.
 - Консервация и реставрация на оградния зид и врати от юг.
 - Уеднаквяване на външния вид на оградните зидове и калкани от изток и запад.
 - Консервация и реставрация на надгробни паметници.
 - Консервация и реставрация на съхранените каменни плочници в двора на храма, подмяна на настилки от бетонова замазка и бетонови плочи с каменни по аналогия.
- Съхраняване и поддържане в добро състояние на допълващото застрояване в двора на храма.

- Запазване автентичността на двора с всички негови елементи – растителност, чешма.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

2. Допустими дейности:

- Довършване на стъклописната декорация на прозорците на храма, при запазване основната конструкция на съхранената метална дограма, спазване технологията на изпълнение и художествен похват на вече изпълнената такава.

- Съхраняване на музейната функция в емпорията на храма.
- Поставяне на художествено и функционално осветление в имота на храма, което не е закрепено за самия обект и не пречи на неговото свободно възприемане.

Всички намеси се доказват с проекти, съгласувани според действащата нормативна уредба.

3. Препоръчва се:

- Преустановяване на погребенията в двора на църквата, за да не се възпрепятства експонирането на църковната сграда.

Заинтересованите лица и организации могат да участват в производството по издаване на акта, на основание чл. 69, ал. 1, т. 1 от АПК, чрез представяне на писмени предложения и възражения, които могат да влизат в Министерство на културата, в гр. София, бул. „Александър Стамболийски“ № 17 или на следния e-mail адрес: b.nencheva@mc.government.bg в едномесечен срок, считан от датата на оповестяване на уведомлението.

Настоящото уведомление да се оповести на интернет страницата на Министерство на културата на основание чл. 66, ал. 1 от АПК.

Заинтересованите лица и организации имат право на достъп до цялата информация, съдържаща се в преписката по издаване на общия административен акт, която могат да получат в дирекция „Културно наследство, музеи и изобразителни изкуства“ в Министерство на културата, стая № 313.

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР:

